

בית יחידה

במקום שמש, נכנס מהחלון הצר רק צל.
לא זו דירת החלומות שלך • מהפריפריה
ומדירות הסליחה, ליקטנו אתכן אחת
אחת. וגם את התובנות • זו"צית כיום או
לשעבר, מזדהה? • כתבה בנעלי בית

ז. ברכה

צעדתי לתומי ברחוב מרכזי בירושלים עיר הקודש. קולות מזוירים שבקעו ממעבה האדמה גרמו לי להיעצר בחרדה. כמעט השתכנעתי להצמיד את אוזני אל הקרקע, כדי להתחקות אחר מקורם המסתורי, אבל מה שגיליתי ברגע הבא, הייתה התשובה המפתיעה ביותר שיכולתי רק לדמיין...

צוהר בגודל שני מילימטר על שישה, אשר אור יקרות בקע ממנו תחת רגליי, הכריח אותי להבין משהו פשוט מאוד. מרוב שהיה פשוט, כמעט תליתי שלט נחמד וחייכני על יד המיני-חלון, שיבשר לעוברים ושבים: כאן מתגורר זו"צ! וודאי לא תתפלאו לשמוע, שהמיני-חלון הזה, הממוקם לו עד עצם היום הזה באותו המקום שפגשתי בו, ולא רק שם, היווה את ההשראה שלי לכתבה המרתקת הזו.

לא דפקתי על הצוהר, אף שמאוד רציתי, וגם לא ירדתי אל מעבה האדמה או טיפסתי למרומי גורדי השחקים בחיפושים אחר דירות ה'סלח' לי'...

רק הלכתי לחפש תשובה לשאלה שניקרה במוחי: איך באמת, מסתדרים בכזו מציאות?

הכל כלול

את היחידה של **מירי קירשטיין** פגשתי דווקא בקומה הראשונה, באחת השכונות המתיישנות בבני ברק. האמת, כשנכנסתי לבניין הייתי בטוחה שהוא נופל עלי עוד פסיעה אחת, אבל למרבה הנס הוא נותר יציב. למעט כמה קירות מתפוררים שלא ממש שכנעו אותי לקבוע את מושבי בד' אמותיו...

"בית החלומות שלי התחיל להתרקם אי שם, הרחק בשנות התיכון", פותחת מירי בחיוך, "היו בו מקרר כסוף בעל ארבע דלתות, שולחן זכוכית מעוצב וזוג כורסאות בסלון המרווח. שטיח פרוותי כיסה את פרקט העץ בסלון, ואת הכניסה למרפסת קישטו בחן זוג עציצי גרניים. אך המציאות, משום מה, ציירה לי אחרת לגמרי את בית החלומות"...

כבר במבט ראשון, אפשר לומר שיש ממש בדברייך...

מה הביא אותך לכאן?

"התחתנתי לפני כמה חודשים, בת בכורה שחוששת לעזוב את הסינר של אימא. לא הסכמתי בשום אופן לשמוע על אפשרות של מעבר לפריפריה, ולכן יצאנו למרוץ של חיפוש יחידת דיור לזוג המאושר. כבר כשהתחלנו לברר על דירה מתאימה, הבנתי שהמצב כיום בשוק הדירות הינו בלתי סביר בעליל. מחירי הדירות הראויות למגורים בתנאים אנושיים, בדרך כלל מופקעים. ואלו שלא- תפוסות עוד לפני שהתפנו. שאר הדירות, שהמחיר בהן סביר יותר- ברוב הפעמים קרובות יותר למונח 'דיר' מאשר ל'דירה'. והרי כבר אמרנו, הכל כלול... גם התחושה שאת גרה בלול.

לא אלאה אתכן בסיפורי האימה, על אורוות סוסים משנות השמונים שמשום מה עברו הסבה ל: 'יחידה מושקעת ומרווחת, ארבעה כיווני אור ונוף ייחודי'. מרוב שהנוף בה היה

כלל גם את פחי הזבל השכונתיים... פעמים רבות, המחיר שהוצמד לתווית הדירה היה מגוחך לעומת התמורה במציאות. שלא לדבר על התיאורים המופקעים. זכורה לי דירה שנחרטה במוחי לעד, "היא צוחקת", הבטיחו לנו דירת פאר מרווחת ומשופצת. הייתי בטוחה שסופסוף באים מאמצי החיפוש המתישים אל קיצם וצעדתי אליה בשמחה. הגעתי לבניין באמצע שיפוצים, מכוסה טיח אפור ומתפורר. התנחמתי באמרת חז"ל ושיננתי לעצמי: "אל תסתכלי בקנקן, אלא במה שיש בו". הדירה בוודאי נראית מבפנים אחרת לגמרי. הם הלא הבטיחו דירת פאר! וכך, כשבכל פסיעה בקרקע הבוצית משנות נעליי את צבען תרתי אחר- --- המדרגות! אך הן לא היו בשום מקום. לאחר זמן רב של חיפושי עק, נאלצתי לחייג לבעלי הדירה ולברר- איך בדיוק הם מתכוונים שאכנס אליה? במקום תשובה, הם כיוונו אותי אל 'מדרגות' מתכת פיראטיות, כאלו שנועדו לפועלי הבנייה. המרווח בין מדרגה למדרגה היה כה מפחיד, עד שהעדפתי לשנות כיוון אחרי המדרגה השלישית ופשוט לשוב הביתה, דרך מדרגות שאינן מיועדות רק לחובבי טיפוס מנוסים".

כאן הייתה התחנה הבאה?

"לא ממש הבאה, אבל בין ההצעות הבאות הייתה גם היחידה הזו. המחיר היה הגיוני, התיאורים לא כללו בניין מט ליפול", היא סוקרת את הקירות המתקלפים בחיוך, "ומראה הדירה היה הסביר ביותר שיכולתי לתאר לעצמי, לאחר מסע הבלהות שעברתי. אמנם היא הייתה נראית לי קטנה מעט, אבל מה כבר יכול להיות? לכמה מקום זקוקים שני אנשים?" היא צוחקת, "במציאות- הבנתי שזה כלל וכלל לא כך... הצפיפות כאן נוראה, והפלוס היחיד שיש כאן הוא היכולת העל אנושית לבצע חמש פעולות בו זמנית. הנה, תראי", היא מדגימה לי, נכנסת למטבח הצר, פותחת ביד אחת את המקרר ושולפת ביצה. ביד השנייה היא מדליקה את הגז ומוציאה מחבת ממייבש הכלים שממוקם ממש מעליו. תוך כדי כך, היא פותחת את הביצה, מרוקנת את תכולתה למחבת ומשליכה את הקליפות לפח הנמצא בין המקרר לגז בתרועת ניצחון.

מרשים ביותר...

איך את מסתדרת כאן, בין שלושים המטרים?

"האמת? אני לא מסתדרת. אינספור פעמים כבר הכרזתי לאוזניי כותלי היחידה המתקלפים ש: "מחר אני עוברת מכאן!" אבל הם רק הביטו עליי בלגלוג חיזור וכמו שאלו: "לאן, בדיוק?" לא הייתה לי תשובה".

ומה עם מעבר לפריפריה?

"זו אופציה שנידונה פעמים רבות ועמדה על הפרק", היא מהנהנת, "אני מודעת לעובדה שזו 'צים רבים מעדיפים כיום להתגורר בערי הפריפריה המתפתחות, בין משפחות איכותיות ובדירות ראויות לשמן. מה עוד, שהוריי רכשו בעבורי לפני שנים רבות דירה מקסימה בחיפה, והיא אך מחכה שאכנס אליה. אבל להתרחק מההורים, זו כבר אפשרות

בלתי הגיונית לדעתי... מעדיפה להסתדר בתנאים אלו, ובלבד שיהיה לי את הפריבילגיה לעלות מדי פעם להורים, לתפוס שיחה פנים מול פנים ולא להתגעגע בדירה מרווחת ולייחל למעט קרבה בדירת ארבעה חדרים".

ומן הצד השני של המטבע...

סליחה, אפשר לעבור?

"וודאי! אפשר גם אפשר לעבור מדירות ה'מטר על מטר', ולזכות לאיכות חיים אמיתית בקרבה פנימית להורים", ממחרת לאשר **שרי גרין**, תושבת טבריה טרייה. "מי אמר שמי שגר קרוב הוא בהכרח הכי קרוב רגשית? אפשר להתחבר גם בשלט רחוק"...

איך הגעת לטבריה?

"בילדותי, התגוררנו בטבריה. כשהייתי בכיתה ז' עברנו דירה למודיעין עילית, אך הזכרונות הנעימים מעיר ילדותי המשיכו ללוות אותי בהמשך חיי. כאשר התחתנו, ברוך ה', לפני שנתיים, התגוררנו בתחילה בשכירות במודיעין עילית. היה אכן מקסים לגור בניין ליד ההורים", היא נזכרת בנוסטלגיה, "אך בשלב כלשהוא הבנו שנהיה חייבים לעבור לפריפריה, אם ברצוננו לרכוש דירה משל עצמנו. השכירות במודיעין עילית גבוהה יחסית, ויחידת הדירור שבה התגוררנו לא הצדיקה את הסכום החודשי. כך החלטנו, זו"צ עם תינוק מתוק, לקום בכוחות עצמנו ולחפש דירה בפריפריה.

בתחילה התלבטנו בין עפולה לטבריה שבשתייהן קהילה חרדית נפלאה, אך הזכרונות היפים שלי מטבריה יחד עם ניחוח הים הקסום שכבר עלה באפי, ככלו אותי אליה כבחבלי קסמים והחלטנו להקים בה את ביתנו. זו הייתה בחירה מעולה, ואני לא גומרת להודות לקב"ה על הצעד הנכון שבו הוביל אותנו".

איך את מתמודדת עם הריחוק הפיזי?

"בתחילת הדרך היו לי חששות רבים מהמגורים רחוק מההורים אך ב"ה הם התבדו אחד לאחד. בתור בת בכורה, הייתי רגילה לעלות להוריי לפחות שלוש פעמים בשבוע, ולפתע- לא יכולתי לחשוב על מציאות בה לא אפגוש את הוריי שבוע תמים! היינו נוסעים אמנם המון לשבתות, אך בשאר ימות השבוע- הטלפון לא ממש היווה תחליף. אט אט, למדתי להכיר את הקהילה המחבקת של 'נוף כנרת' בטבריה, פגשתי חברות ילדות המתגוררות בה כיום, וזו 'ציות כמוני שהיוו עבורי מעין 'קבוצת תמיכה'. יחד העברנו את הרגעים המשעממים בהחלפת חוויות, ערכנו 'סעודות אמנים' ומפגשים חברתיים מגבשים, ואפילו- התארחנו בשבתות אחת בבית השנייה באווירה משפחתית מלכדת. הן היו מעין 'משפחה' קרובה, ובזכותן כיום, אינני יכולה לדמיין את חיי בלי טבריה"...

כיצד השפיעה הקורונה על חיך בעניין הריחוק?

"הריחוק החברתי, בתחילה, היה נראה לי משהו שניתן להתגבר עליו בקלות. יחד עם כל כללי הזהירות כפי שהורו גדולי ישראל, כמוכן", היא מדגישה,

"המשכנו בשגרת החיים. הכל היה נפלא עד- ---הסגר. הסגר הראשון תפס אותי לא מוכנה. לפתע הבנתי שבמשך חודש לפחות, לא אזכה להתארח בבית הוריי. ההבנה הייתה מלחיצה מעט, אך איכשהו ועם המון עידוד מרחוק צלחנו אותו. הסגר השני היה מצד אחד קשה יותר להתמודדות, בגלל פסק הזמן הקצר שהיה בין השניים, אך מאידך- הכלים להתמודדות היו עמי מהסגר הקודם. ביקורי השכונות הפכו לזמן איכות משחרר, וכך גם המפגשים החברתיים במרחב הפתוח. והנה נפתח גם הסגר הזה... נשמנו לרווחה, כמוכן תחת המסכה, אך לא לזמן רב... הסגר השלישי, ממש כעת, הינו הקש ששובר את גב הגמל", היא משתפת, "אני יושבת על הספה ומתלבטת האם עדיף לנסוע למודיעין עילית, אפילו במחיר של קנס ואפילו רק לראות מרחוק. חודשיים וחצי לא היינו שם, והגעגועים צורבים בהחלט. אינני יודעת לאיזו מסקנה אגיע בסוף, אך אל תתפלאי לשמוע שנסענו למרות הכל"...

איזה מסר היית רוצה להעביר לקוראות?

"אני רוצה להזמין את כולכן לביקור ואם לא לביקור, רוצה לפחות להזמין גם אתכן להגשים חלום...". היא מחייכת. "במבט לאחור, אך לפני זמן לא רב היה נראה לי שלרכוש דירה משלי זה רעיון מגוחך עד בלתי אפשרי וכמעט ויתרתי עליו מראש, כמו מכרות רבות שלי, לטובת דירה קטנטונת במודיעין עילית.

כאשר שמעתי שישנה אפשרות המשלבת חוויית מגורים בהרמוניה

"להתרחק מההורים, זו כבר אפשרות בלתי הגיונית לדעתי... מעדיפה להסתדר בתנאים אלו, ובלבד שיהיה לי את הפריבילגיה לעלות מדי פעם להורים, לתפוס שיחה פנים מול פנים ולא להתגעגע בדירה מרווחת ולייחל למעט קרבה בדירת ארבעה חדרים"

צולם החודש בנוף כנרת

**“פגשתי
חברות ילדות
המתגוררות
בה כיום,
וזו”ציות כמוני
שהיו עבורי
מעין ‘קבוצת
תמיכה’.
יחד העברנו
את הרגעים
המשעממים
בהחלפת
חוויות, ערכנו
‘סעודות
אמנים’
ומפגשים
חברתיים
מגבשים,
ואפילו-
התארחנו
בשבתות אחת
בבית השנייה
באווירה
משפחתית
מלכדת. הן
היו מעין
‘משפחה’
קרובה”**

חרדית מושלמת מ'שלנו', לא האמנתי עד שראיתי בעיניי... מיד כאשר חזו עיניי בקסם הזה, התחלתי להאמין שזה יכול לקרות במציאות.

רכשנו דירה מדהימה ורחבת ידיים עם מרפסת שמש הצופה לנוף פנורמי בסכום מגוחך, לעומת הסכום אותו היינו משלמים על דירה כזו במודיעין עילית. אנחנו נהנים כיום מאיכות חיים ומגורים ברמה הגבוהה ביותר, בשילוב עם חיי קהילה עשירים. בכל בוקר, עם קרניים ראשונות וציוצי ציפורים, אני משכימה, מסיטה את הווילון ושואפת אל קרבי נוף בראשיתי עוצר נשימה. הגשמתי חלום, ואני מזמינה את כל מי שמתלבטת לביקור קצר. ולמה קצר? כי מספיק מבט אחד על המשפחות הנפלאות מ'שלנו' המאכלסות את האזור מחד, ועל איכות החיים הנדירה מאידך, כדי לחתום על חוזה באחד הפרויקטים היוקרתיים המאכלסים את טבריה אט אט בנוף חרדי מובהק. לעיתים אני מוצאת את עצמי תוהה: האין זו מודיעין עילית או בני ברק? רק הכינרת ששולחת אלי חיוך תכול, מזכירה לי שזו בעצם טבריה. לפעמים חלומות מתגשמים. כל אחת מכן, יכולה להיות המגשימה הבאה שלהם, בסייעתא דשמיא!"

חלום של ים ושמיים תכולים, המשוּח במכחול רב גוונים יחד עם חוויית מגורים איכותית, מעלה באפי ניחוח קסום. האמנם?!

אנחנו פונים אל הנהלת פרויקט הדיור היוקרתי 'נוף כנרת פוריה' בטבריה, כדי לקבל תשובות לכל השאלות. ואולי, אולי גם להתחיל לרקום אותן, את החלום...

"המציאות המתוארת כאן היא חיה ומשגשגת ברוך ה', וקיימת בהחלט", מאשרים לנו **מנהלי הפרויקט**, "זוהי מציאות חדשה ומבטיחה למשפחות רבות, היכולות להיות חלק מהיישוב המשגשג ומתפתח בצעדי ענק".

מה הביא אתכם ליזום את הפרויקט?

"מי שהביא למיזם המבורך הזה הוא הרב יוסף חגיז שליט"א. הרב מפוניבז' החזיר לידינו את הקרקעות באזור טבריה, לאחר שרצה להקים בהן ישיבה ולא עלה בידו. הרב חגיז מכר לנו את הקרקעות האלו, בתנאי שיוקמו בהן בתים

ושכונות לשומרי תורה ומצוות, וכך יסייעו בפתרון מצוקת הדיור החרדי. כאשר קיבלנו את הקרקעות, יחד עם הוראה מפורשת לסייע בפתרון מצוקת הדיור, החלטנו שנעמוד במשימה בצורה מושלמת. ועוד יותר מכך- נסייע לאנשים להגשים חלומות בתחום הדיור, שמעולם לא העזו לחלום..."

מה גורם לאלפי משפחות לקום ביום בהיר ולעבור לטבריה?

"כאשר תרנו אחר מזור למצוקת הדיור האיומה בציבור החרדי, הבנו שכבר לא יהיו בעתיד הקרוב ערים חרדיות חדשות כדוגמת אלעד, מודיעין עילית וביתר. יישוב חרדי שיהיה בכוחו לשגשג ולפרוח, הוא רק כזה שיקום בסמוך לעיר מבוססת בעלת פוטנציאל גבוה. מיד כשהגענו למסקנה זו, הבנו כי העיר טבריה מתאימה בדיוק לקריטריונים שהצבנו, ומגלמת בתוכה את כל מה שנצרך לעיר חרדית משגשגת. ואכן, כאשר התחלנו לבחון לעומק את אפשרויות הפיתוח של העיר, המסקנה רק הלכה והתחדדה: טבריה היא העיר החרדית הבאה! טבריה היא עיר המשלבת נוף נקי של שמים, מים וצמחיה בראשיתית השונה בתכלית מהנוף האורבני והעשן שתמצאו בכל עיר מרכזית אחרת. יש בה התיישבות מתפתחת בצעדי ענק של משפחות איכותיות, ומוסדות לכל הגילאים על טהרת הקודש ממלאים אותה. האווירה במקום תורנית וצעירה, ועלויות הדיור והמחיה בה מתאימות במדויק למשפחות מ'שלנו'. ובקיצור- איכות חיים אמיתית!"

מה בנוגע למקומות תעסוקה לתושבי העיר?

"טבריה היא עיר מרכזית ושוקקת חיים, אך עם זאת רגועה וקסומה. בגלל היותה מטרופולין סביבתי, יש בה אינספור אפיקי תעסוקה המתאימים לכל אחד ומשועים לידיים עובדות נוספות. חוץ מתושבי טבריה ובתוכם התושבים החרדים המהווים אחוז ניכר מהם, אזורים רבים מגיעים מדי בוקר לעבודה בטבריה גם מהערים והיישובים הסמוכים- דבר המוכיח על הצורך בעובדים נוספים. גם מוסדות החינוך הרבים בעיר שמתפתחים בקצב מבורך, ברוך ה', מספקים תעסוקה מפרנסת בשפע.

כך, אברך מן השורה שהתגורר עד לא מכבר בירושלים או בבני ברק, מקבל משרה תורנית נחשבת ומפרנסת", מדגימים לנו המנהלים, "זהו מקרה השב ונשנה רבות במכתבי ההוקרה שמשגרים אלינו אלפי תושבים מרוצים. תושבי טבריה החרדים משתלבים נהדר בין אפיקי הפרנסה המגוונים על טהרת הקודש שמציעה העיר, ונהנים גם מפרנסה ברווח".

סיפור מעניין מהשטח, אפשר?

"יש לנו המון... נבחר באנקדוטה מייצגת מתוך עשרות הסיפורים שאגרנו במשך שנות הקמת הפרויקט: לפני כשנה, התעניינה משפחה חרדית חשובה מבני ברק באפשרות המגורים במקום", מספרים היזמים, "הם התרשמו מאוד מהפרוספקטים והמהעובדות המייחדות את העיר, אך התנו את הסיור המקדים במקום כתנאי בסיס לרכישה. הסכמנו בשמחה, בידיעה כי אין מי שרואה את המקום ומוותר על חוויית המגורים בו. ואכן, הם רכשו כאן דירה מיד, להם ולזוג הצעיר שהתעתד לאכלס את יחידת הדיור המקסימה לאחר כמה חודשים. לפני כשבועיים", הם משתפים, "הגיע אלינו בעל הדירה,

שהתלבט והתנה את הסיור כתנאי- והודה לנו במילים חמות תוך שהוא מוסיף בהתרגשות: "אני לא יכול לחשוב מה היה קורה אילו היינו מוותרים על הדירה רחבת הידיים שלנו ונותרים בדירת שבעים המטרים בבני ברק. טבריה היא הנס הפרטי שלנו, ושל עוד אלפי משפחות איכותיות שעשו את הבחירה הנכונה!"

מכל כיוון

היועצת הוותיקה גב' **רות שניידר**, מביטה על שני הצדדים ומביעה דעה מקצועית:

"כאשר שמעתי וקראתי את הדברים, מיד עלה במוחי הסיפור הידוע על חכמתו של רב עיירה קטנה בפולין. פעם בא אליו יהודי עני ותינה את צערו על הדירה הקטנה שבבעלותו, הדומה יותר לצריף מט ליפול. הוא תיאר שני חדרים זעירים האמורים להספיק לעשרת ילדיו, בתנאי מגורים קשים ממש. אמר לו הרב: "שמע לעצתי: קח שתי עיזים מהעדר המשתובב לך בחצר הבית, הכנס אותן לביתך למשך שבוע. בסיומו- חזור אלי". ולא יסף. היהודי יצא מבית רבו מבולבל מאוד לשמע העצה המוזרה, אך לא הררה אחר דבריו.

עיזים שובבות הוכנסו הביתה בצהלה, פיזזו בבית והפכו אותו לדיה, כשבני הבית מאיימים לצאת מדעתם.

לאחר שבוע בלתי נגמר, רץ העני אל הרבי ופרץ בבכי: הרגיע אותו הרבי והורה לו להוציא את העיזים מביתו, ולשוב אליו לאחר שבוע.

וכך היה.

לאחר שבוע, שב אל הרבי יהודי קורן מאושר. הוא לא היה צריך לספר מדוע...

הרבי בנה לו בית מרווח!

גם אם את מתגוררת בדירה קטנה, ראשית- אל תשכחי שמעלותיה גדולות. המגורים ליד ההורים מעניקים שלוה ותחושת חיבור הטובה לשני הכיוונים, כמוכן במידה המאפשרת עצמאות ופרטיות. שנית, האושר נמצא בעיני המתבונן. אם תטפחי את ביתך, תשתדלי לפזר בו אווירה טובה ותחושי שהוא רחב ידיים ונעים- זו גם המציאות שתתקבל.

כמובן שגם למגורים בפריפריה מעלות רבות, וכיום זוהי אפשרות רווחת ומקובלת. אני מעריכה מאוד זו"צים המוכנים לעשות את הצעד הזה, הוא ייטיב עימם וודאי- בעיקר במבט לעתיד, וכמובן גם כעת. יש כאלו הטוענים שמרחק פיזי משפיע על קרבת הקשר בין הורים לילדיהם, ואני מתנגדת לכך בתוקף!" היא מדגישה, "הקשר אינו נמדד בקרבת המקום, אלא בקרבת הלבבות. חסרות משפחות המתגוררות בניין ליד ההורים וקובלות על חוסר הפרטיות, על סכסוכים הנגרמים מקרבת יתר, ובאופן כללי- על ריחוק לבבות וקשר בלתי תקין? וכן להיפך, משפחות המתגוררות בעיר רחוקה אך שומרות על קשר חם ומחבק, דואגות להתעניין בשלום ההורים אף בביקורים פיזיים תכופים, ונהנים מדירה מרווחת ונאה- קיימות למכבר ב"ה.

כל זוג יקבל את החלטתו שלו, על פי שיקוליו האישיים. יש לדעת, בכל מקרה ולאחר כל בחירה, שתמיד יהיו לכל צד מעלות וחסרונות, אך בשקלול הכללי- עליהם לבחון מה עדיף על מה.

והעיקר- שיהיה בסייעתא דשמיא ויישוב טוב לכולם!"

תרגישי בבית

זוגות צעירים רבים מתחבטים בסוגיה הזו, של מקום המגורים.

כל בחירה, מטבע הדברים, טומנת בחובה מעלות וחסרונות אשר יש לקחתם בחשבון.

ערכנו סקר קצר ושאלנו במקומכן, התשובות המרתקות לפניכן.

נקודות למחשבה ששוות זהב...

מה עדיף לדעתך, לגור ליד ההורים בדירה קטנטנה או לעבור לערי הפריפריה לדירה רחבת ידיים?

- לגור ליד ההורים, הכי בטוח והכי נכון. החיבור והקשר הקרוב מחפים על הדירה הקטנה, ותמיד ניתן להסתדר עם כמה מטרים פחות - 48%
- לדעתי עדיף לעשות את הצעד הזה, אין נכון ממנו ובמבט לעתיד- כולם מברכים עליו. קשר אינו נמדד במרחק פיזי או ריחוק, אלא בקשר הנפשי שבלב והוא נותר בדרך כלל חזק וחם מאוד, יש מספיק דרכים לשמר אותו גם בלי לגור בניין ליד ההורים - 40%
- לא זה ולא זה, ניתן למצוא דירה שמשלבת קרבה וגודל מרווח. אני נהנית משני היתרונות ב"ה - 12%

מהם, לדעתך, החסרונות העיקריים במגורים רחוקים מההורים?

- תחושת הריחוק הפיזית המשפיעה גם על הקשר בפועל, לעיתים קרובות - 51%
- אי היכולת להיעזר לעלות לארוחות ולשוחח פנים מול פנים - 26%
- הרוגע האישי שחסר, והחברה הזרה. התאקלמות בעיר זרה קשה במיוחד לזו"צ - 23%

כיצד את מתגברת עליהם או: כיצד לדעתך ניתן להתגבר?

- לשוחח לעיתים קרובות עם ההורים ולשמוע על קשר חם ותדיר ועל ביקורים תכופים - 50%
- לפתח חיי חברה חדשים, למצוא כתף תומכת במקום החדש ולהשקיע בקהילה המקומית - 35%
- להתפלל ושוב להתפלל. לקב"ה שליחים בכל מקום ותמיד הוא מסייע בעת קושי - 15%

כיצד ניתן להתגבר על המגורים בדירת "סלח לי"?

- לעצב פניות קטנות של חן בבית, זה נותן תחושה נעימה ו"דירה נאה מרחיבה דעתו של אדם". כמו כן ניתן לדאוג לאווירה טובה בבית באמצעים שונים כמו: מוזיקה נעימה ברקע - 36%
- לצאת אל מרחב פתוח לעיתים קרובות, ולמצוא זמן להתאווררות - 18%
- כאשר הדירה נקייה ומטופחת, חוויית המגורים בה נעשית נעימה בלי קשר לגודלה - 46%
- מקוות שאת מרגישה בבית, היכן שאת נמצאת בכל קצוות הגלובוס.

אחרי הכול, בין בפריפריה ובין ביחידה הצפופה, זה הבית שלך. הכי בבית בעולם...

ובל נשכח את תפילתנו כבר אלפיים שנות גלות. לא נפסיק להעתיך שישב הקב"ה שכנינו אל בית המקדש, הבית האמיתי.